

Глобальная турбулентность, многократно усиленная распространением пандемии коронавируса, критическим образом может сказаться на устойчивости и конкурентоспособности социально-экономических систем большинства стран и особенно стран так называемой «периферии» мирохозяйственных связей, к которым относится Украина. В данном контексте решающую роль будет играть эффективность антикризисных мер, принимаемых с целью восстановления национальных экономик и укрепления систем социального обеспечения населения. Достижение этих целей также позволит ослабить интенсивность процессов межстрановой дивергенции, усилившуюся в условиях пандемии COVID-19.

Список литературы

1. Дынкин А.А., Телегина Е.А. Танец черных лебедей: мировая премьера. *Интерфакс*. 29.03.2020. URL: <https://www.interfax.ru/interview/701437>.
2. Decisive Action in an Unprecedented Crisis. World Bank Group. April 17, 2020. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2020/04/17/decisive-action-in-an-unprecedented-crisis>.
3. World Economic Outlook – April 2020: Chapter 1. The Great Lockdown. International Monetary Fund. April 2020. 25 pp.
4. Palier B., Rovny A.E., Rovny J. European Disunion? Social and Economic Divergence in Europe, and their Political Consequences. In: *Welfare Democracies and Party Politics: Explaining Electoral Dynamics in Times of Changing Welfare Capitalism*. Ed. by Ph. Manow, B. Palier, H. Schwander. Oxford University Press, 2018. PP. 281-297.
5. Burlay T. Eurointegration of direction and the divergence trap of Ukraine. In: *Transformational processes the development of economic systems in conditions of globalization: scientific bases, mechanisms, prospects*. Ed. by M. Bezpartochnyi. Riga: ISMA University. 2018. Vol. 2. PP. 283-295.

Голіонко К.Д.

студентка факультету МЕіМ

Голіонко Н.Г.

к. е. н, доцент кафедри менеджменту,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана»

м. Київ, Україна

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА СВІТОВОМУ РИНКУ ОДЯГУ

На сьогоднішній день світовий ринок одягу характеризують таким, що має постійне зростання. Загалом, текстильна галузь і легка промисловість в усьому світі є однією з провідних, що значною мірою забезпечує формування державного бюджету та є важливим фактором розвитку економіки країни. У наведеному дослідженні визначимо головні тенденції міжнародного ринку одягу у XXI ст.

Розвиток світового ринку одягу є предметом досліджень українських науковців О. В. Нікітіної, Н. І. Носової, Л. В. Мурованої, О. В. Орленко, А. О. Семенчука, І. О. Тарасенко та ін. Однак зміна умов середовища та вподобань споживачів впливають на формування нових підходів до купівлі, зокрема і одягу та взуття. Тому необхідно більш глибоко дослідити зміну загальносвітових тенденцій та розвиток ринку одягу у найближчій перспективі.

Загалом сучасні тенденції розвитку на всіх ринках характеризуються глобалізованими підходами та трансформаційними змінами. Ринок одягу не є винятком і також підлягає впливу певних тенденцій. Розглянемо їх детальніше.

І. Зростаюча роль діджиталізації. Бази глобальних даних та аналітичних досліджень, такі як Євромонітор і МакКінсі, наголошують на важливості тенденції E-Commerce в індустрії одягу. Розвиток інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій змінив спосіб купівлі одягу та взаємодію покупців з продавцями. Аналітичні дані підтверджують,

що спостерігається позитивна динаміка кількості онлайн-купівель одягу у 2018-2020 рр. та зберігається на наступні роки (рис.1).

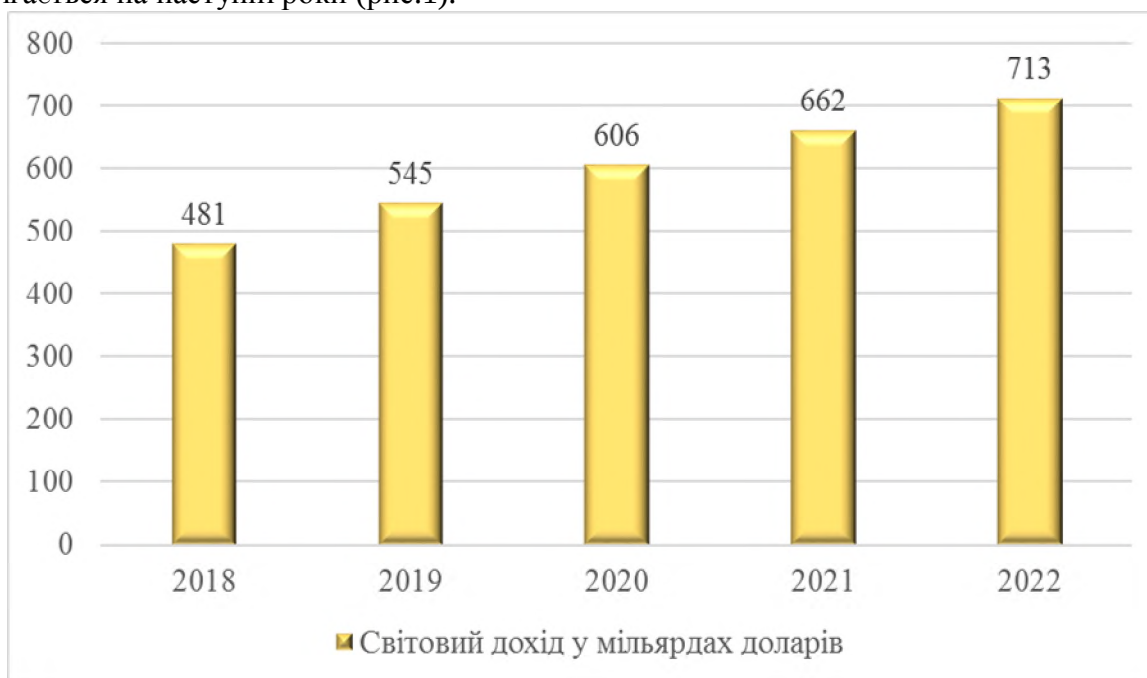

Рис. 1. Світовий дохід від E-Commerce (сегмент одягу), у млрд дол. США
 Джерело [1]

Останні п'ять років лідером онлайн-продажів одягу був Китай, причому у 2019 році країна випередила за обсягами торгівлі одягом через Інтернет США та ЄС разом узяті (рис. 2). Така ситуація свідчить про складного амбіційного конкурента (Китай), який, очевидно, не залишить лідерських позицій надалі, що ускладнить конкурентну боротьбу на ринку.

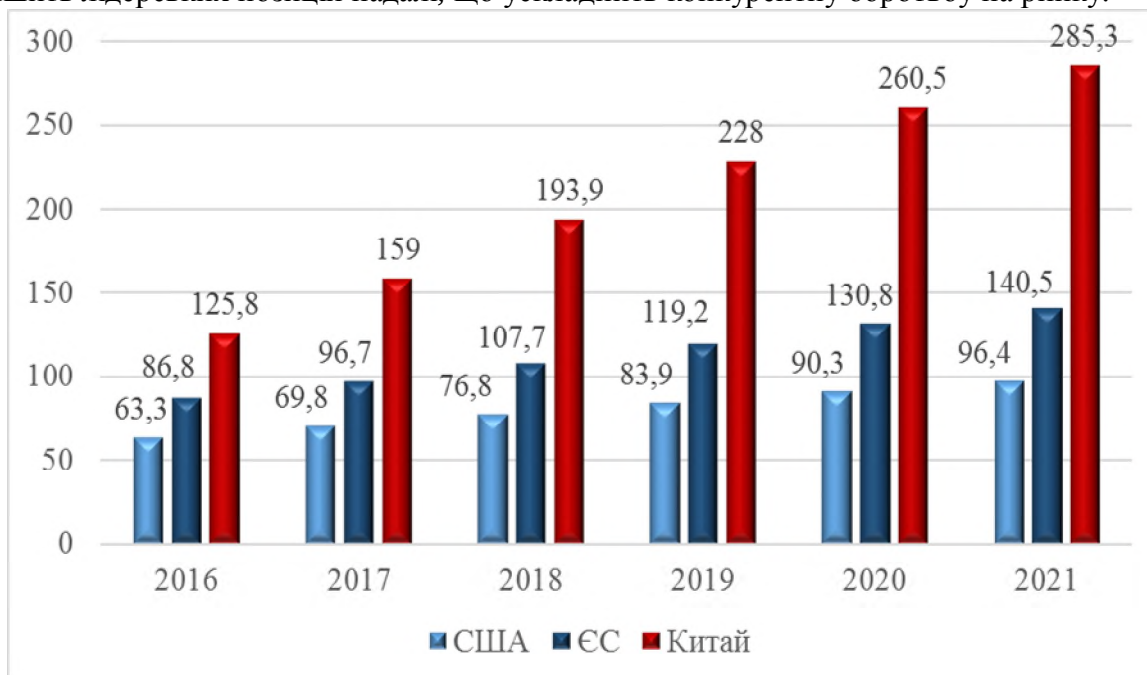

Рис 2. Прогнозовані обсяги онлайн-торгівлі від продажу одягу
 Джерело: [2]

II. Зростаюче значення еко-виробництва. Разом з розвитком E-Commerce, ще одним ключовим напрямом галузі одягу є турбота про екологічність виробництва і товарів. Все більше споживачів стурбовані майбутнім станом планети і негативно сприймають ті бренди одягу, які не мають екологічної практики.

III. Глобальне збільшення попиту на одяг *plus-size та sport casual*. Підвищення рівня ожиріння в усьому світі спричинило попит на одяг великих розмірів, що був не надто популярним протягом минулих років.

Окрема сучасна тенденція на ринку одягу – це попит на спортивний одяг, який споживачі купують на кожен день. Протягом наступних років світовий ринок спортивного одягу, як очікується, буде стрімко зростати. За підрахунками GlobalData, світовий ринок спортивного одягу в 2019 році збільшився на 9%, досягнувши 414 мільярдів доларів. До 2023 року очікується, що ринок сягне 570 мільярдів доларів (зростання на 37,7%) [3].

Проаналізуємо детальніше імпортерів та експортерів одягу та текстилю у світі. На міжнародному ринку одягу та текстилю наразі спостерігається переважне домінування декількох країн-експортерів та країн-імпортерів, з мінімальними змінами позицій між ними. Так, найбільше протягом останніх трьох років таку продукцію імпортували США, практично у два рази більше, ніж інша країна, що розташована на II місці рейтингу – Німеччина [4]. До рейтингу також ввійшли деякі провідні європейські країни, Японія, Китай, Гонгконг та В'єтнам (табл. 1).

Таблиця 1. Топ-10 країн-імпортерів одягу і текстилю, млрд. дол. США

	2016	Місце країни	2017	Місце країни	2018	Місце країни
США	114.63	1	115.63	1	104.68	1
Німеччина	46.41	2	49.28	2	51.3	2
Англія	34.6	3	33.54	4	30.13	5
Японія	34.2	4	34.29	3	32.41	3
Китай	30.41	5	32.93	5	31.76	4
Франція	28.34	6	28.94	6	28.85	6
Італія	23.03	7	24.16	8	24.92	7
Гонг-Конг	22.98	8	21.37	10	20.47	10
В'єтнам	22.29	9	24.75	7	28.43	7
Іспанія	21.11	10	22.15	9	22.79	9

Джерело: [4]

Характерною особливістю ринку одягу і текстилю країн-імпортерів є поступове зменшення обсягів імпорту одягу, що свідчить про насичення сегменту. Одночасно, європейські країни (Німеччина, Італія та Іспанія) показують зростаючі обсяги імпорту одягу і текстилю у 2018 році.

До світових країн-експортерів одягу та текстилю належить насамперед Китай з великим відривом від інших виробників (різниця понад 160 млрд дол. США), а також деякі азійські, європейські країни та США (табл. 2).

Таблиця 2. Топ-10 країн-експортерів одягу і текстилю, млрд. дол. США

	2016	Місце країни	2017	Місце країни	2018	Місце країни
Китай	206.9	1	211.75	1	211.54	1
Бангладеш	35.01	2	37.1	2	41.3	2
В'єтнам	31.19	3	34.3	3	39.1	3
Індія	30.71	4	32.82	4	39.95	4
Італія	28.29	5	30.1	5	31.84	5
Німеччина	27.5	6	25.63	7	27.5	7
Туреччина	22.97	7	29.2	6	30.89	6
США	18.73	8	20.85	8	18.91	8
Індонезія	14.43	9	14.66	9	14.76	9
Пакистан	12.97	10	14.13	10	14.53	10

Джерело: [3]

За даними табл. 2 переважна більшість країн-експортерів показують позитивну динаміку з різними показниками зростання. Тобто країни-експортери все ще знаходять ринки збуту в інших країнах і збільшують власну пропозицію.

Нами було також проаналізовано топ-10 найбільших компаній одягу за цінністю бренду у 2019-2020 рр. (табл. 3). Такі компанії передусім європейські, лише одна американська та одна японська. Компанії, що потрапили у нижче наведений рейтинг позиціонують себе переважно або як виробники повсякденного та спортивного одягу (Nike, Adidas, Zara тощо), або як постачальники ексклюзивного одягу (Gucci, Louis Vuitton та інші).

Таблиця 3. Топ-10 найбільших компаній світу у 2019-2020 рр.

№	Компанія	Вартість (2020)	Країна походження
1	Nike	\$34.792 млрд	США
2	Gucci	\$17.630 млрд	Італія
3	Adidas	\$16.481 млрд	Німеччина
4	Louis Vuitton	\$16.479 млрд	Франція
5	Cartier	\$15.015 млрд	Франція
6	Zara	\$14.582 млрд	Іспанія
7	H&M	\$13.860 млрд	Швеція
8	Channel	\$13.705 млрд	Франція
9	Uniqlo	\$12.878 млрд	Японія
10	Hermes	\$11.909 млрд	Франція

Джерело: [5]

Є очевидним, що бренди одягу категорії luxury (сегмент товарів розкоші) відносяться до найбільш цінних, однак наявність у наведеному рейтингу спортивних брендів підкреслює вищезазначені уподобання споживачів купувати спортивний одяг для повсякденного вжитку.

Відповідно до проведеного нами дослідження сучасних тенденцій на міжнародному текстильному ринку, можемо зазначити, що одяг належить до категорії товарів, які значно реагують на зміни вподобань споживачів. Глобальні економічні тенденції дозволяють такому сегменту ринку постійно зростати. Вплив E-Commerce через спрощення процесу купівлі та повернення товару призводить до зростання попиту споживачів та відповідно кількості купівельних транзакцій. Такі сучасні світові тенденції ритейлу враховуються країнами-виробниками одягу, що збільшує їх позиції у міжнародних рейтингах.

Список літератури

1. Apparel, Fashion & Luxury. 2019. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/retail/how-we-help-clients/apparel-fashion-luxury>.
2. Retail sales of the global apparel and footwear market from 2017 to 2019, with a forecast for 2030 // Statista. 2019. URL: <https://www.statista.com/statistics/875708/global-apparel-and-footwear-market-retail-sales-value/>.
3. Global No.1 Business Data Platform. 2020. URL: <https://brandirectory.com/download-report/brand-finance-apparel-50-2020-preview.pdf>.
4. Укрлепром. URL: <https://ukrlegprom.org/ua/analytics/>.
5. Зовнішня торгівля окремими видами товарів за країнами світу. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Грінько І.М.

*к. е. н., доцент кафедри міжнародної економіки,
 НТУ України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
 м. Київ, Україна*

ВПЛИВ СТАНУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КРАЇНИ НА ВИБІР МІЖНАРОДНОЇ ФОРМИ РОЗРАХУНКУ

Здійснення зовнішньоекономічної діяльності є необхідним інструментом виробничо-комерційної діяльності будь-якого підприємства як іноземного, так і вітчизняного. Складна система проведення та вибору форм міжнародних розрахунків може стримувати розвиток